

Naar een decretale regeling voor Nationale Parken en Landschapsparken in Vlaanderen?

Op 21 oktober 2022 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gehecht aan het voorontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg. Reeds in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 werd voorzien in het opzetten van een volwaardig en transversaal landschapsbeleid. De oprichting van Vlaamse Parken is hierbij als doelstelling opgenomen.

De tekst van het voorontwerp, de memorie van toelichting en de nota aan de Vlaamse Regering kan u [hier](#) raadplegen.

Er is voor de duidelijkheid nog een weg te gaan naar een decreet met kracht van wet. Er moeten nog allerhande adviezen worden ingewonnen en uiteraard moet het uiteindelijke ontwerpdecreet nog worden ingediend in het Vlaams Parlement om daar besproken en gestemd te worden.

Naar een kaderdecreet voor een transversaal landschapsbeleid

Het voorontwerp van decreet wordt opgevat als een kaderdecreet en beoogt om voor landschap als transversaal beleidsthema een afzonderlijk decretaal kader te creëren. Hiermee moet uitvoering worden gegeven aan internationale kaders en samenwerkingsverbanden, zoals de Landschapsconventie van de Raad van Europa, de International Union for Conservation of Nature (IUCN) en UNESCO, en moet de basis worden gelegd voor een uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg.

Nationale Parken Vlaanderen en Landschapsparken

In het voorontwerp wordt een decretale basis gegeven aan zogenaamde Vlaamse Parken. Vlaamse Parken zijn daarbij een verzamelnaam voor Nationale Parken Vlaanderen en Landschapsparken.

Een Nationaal Park Vlaanderen is opgevat als een gebied van voldoende grote omvang dat een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling heeft. Het bevat minstens één natuurkern die op het moment van de erkenning een oppervlakte heeft van minimaal 5.000 ha en 24 jaar na de erkenning minimaal 10.000 ha (tenzij een afwijking wordt toegestaan voor de minimale oppervlakte van 10.000 ha).

Een Landschapspark is opgevat als een gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme. Het is een geografisch afgebakend gebied met een grote ruimtelijke samenhang en een minimale oppervlakte van 10.000 ha.

Waar voor de Nationale Parken Vlaanderen de nadruk ligt op het in stand houden en ontwikkelen van natuur en biodiversiteit, ligt in de Landschapsparken de focus op landschappelijke identiteit en beleving.

Het voorontwerp van decreet voorziet een beheersstructuur, erkenningsvoorwaarden en subsidiemogelijkheden. Slechts onder bepaalde voorwaarden kunnen gebieden het label van Nationaal Park Vlaanderen of Landschapspark dragen. Het komt toe aan de Vlaamse Regering om over te gaan tot erkenning van een Vlaams Park. Er wordt dan een zogenaamd parkbureau aangeduid voor het management ervan. Het parkbureau staat in voor het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het gebied waarvoor het Vlaams Park erkend is en waarvan de coördinatie aan hem werden toevertrouwd.

Elk Vlaams park wordt gevormd door een gebiedscoalitie die bestaat uit relevante regionale en lokale belanghebbenden, die representatief zijn voor het gebied zoals lokale besturen, middenveldorganisaties die instaan voor de ontwikkeling van het park en terreinbeherende instanties, organisaties en particuliere eigenaars. Er wordt gewerkt met een governance structuur om de werking van de samenwerkingsverbanden en de hieruit voortvloeiende doelstellingen te respecteren. Om de doelstellingen te bepalen, wordt in dialoog gegaan met de inwoners en gebruikers van het gebied.

Geen directe impact op terreineigenaars

Op basis van de tekst die nu voorligt, lijkt het niet de bedoeling om directe rechtsgevolgen te verbinden aan de erkenning van een gebied als Vlaams Park voor de eigenaars van gronden in dat gebied.

De ontwerptekst bepaalt uitdrukkelijk dat de erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich geen verplichtingen of beperkende maatregelen genereert bovenop de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen.

Zo voorziet de ontwerptekst ook niet in een openbaar onderzoek tijdens de totstandkomings- of erkenningsprocedure voor een Vlaams Park.

Wel is voorzien in de mogelijke deelname van private terreineigenaars in het parkbureau. Ook worden met het oog op de realisatie van de doelstellingen van een Vlaams Park de publieke en private belanghebbenden 'betrokken', zonder dat nader is aangegeven hoe dit concreet zal gebeuren.

Integratie van de regionale landschappen

De regionale landschappen uit het Natuurdecreet van 21 oktober 1997 zouden worden overgeheveld naar dit decreet. De erkenning wordt opnieuw een Vlaamse bevoegdheid, terwijl coördinatie en opvolging een provinciale bevoegdheid blijft.

*

Wij volgen dit stipt voor u op.

Voor vragen over dit onderwerp kan u terecht bij de auteurs [Roel Meeus](#) en [Laurine Gillot](#) (Vakgroep Omgevingsrecht).

De Burburestraat 6-8 bus 5 2000 Antwerpen

t. +32 3 260 98 60 | +32 2 790 44 44

Regentschapsstraat 58 bus 8 1000 Brussel

info@schoups.be

www.schoups.com